Írta: Gulyás Éva
2011. augusztus 18. csütörtök, 08:09 - Módosítás: 2016. szeptember 02. péntek, 16:01

Anekdoták, igaztörténetek Jászárokszállásról
A tízmázsás kismalac

Tudták már azt Árokszálláson réges-régen, hogy disznót vágni akkor érdemes, amikor már jó hidegek vannak, amikor kifagy a hurka, amikor nem romlik el a hús. Nagy István Sándor is akkor vágott, csikorgó hidegben karácsony előtt. Még perkelték, amikor Rozi néni a cigányasszony illedelmesen beköszönt.

- Jó reggelt Sándorkám, megfagytok-e már, hallod-e?

- Isten hozta Rozi néni, de hát még korán jött, hallja-e?

- Jól van kedves, akkor majd várok egy kicsit!

- De baj van ám, hallja-e?

- Mi már no, Sándorkám?

- Hát az, hogy a disznó nem nőstény volt, hanem ártány, oszt nem nőtt malactartója.

- Ejnye már, hát hogy lehet az… Hát máskor mindig volt? De szíp jószág hallod-e?

Sándor bácsi széket hozott, oszt hellyel kínálta Rozi nénit.

-Üljön le, ne álljon itt, még elviszi az álmunkat!

Rozi néni szót fogadott, gondolta, hogy nem veszi el a Sándor bácsi kedvét, még egyszer nem ad neki a disznóból. Inkább hízelgett, dicsérte a disznót.

- De gyönyörű jószág, vajon hány kiló?

- Kiló?? Mázsa, Rozi néni!

- Hát lehet mázsa is, mert nagyon szíp!

Rozi nénit a széken úgy istenigazában körülkapta a hideg hiányos öltözetében, hiszen csak egy nagy rossz slafrok volt rajta. Szeretett volna felkelni a székről, de az illem nem engedte. A foga kelepelt és reszketve dicsérte tovább a disznót. Közben a disznót már mosták.

- Micsoda jószág ez, te Sándor!

- Hát ilyen-e! – mondta Sándor bácsi, oszt csak a szeme sarkából mert egy pillantást vetni Rozi nénire, mert félt, hogy elneveti magát. Már bontották a disznót, amikor Rozi néninek minden kínja végtelen nagyra nőtt. Már nemcsak a hideg kínozta, hanem a friss hús látása is, hiszen éhes is volt, nemcsak fázott.

- De jó ember vagy te Sándor, adjál már egy kis húst abból a nagy disznóból-e!

- Hát nem tud várni, Rozi néni?

- Sándorkám hát megfagyok, az Isten áldjon meg!

- Hívtam én ide magát? Várjon!

- Hát meg akarsz fagyajtani, te Sándor?!

Felkelt a székről, gémberedett tagjai alig mozdultak. Nem bírta tovább. Indult kifelé az utcára. Most viszont dühös indulat rohanta meg, ami legyőzte a hideget is. Már nem is fázott. A méreg az arcába tolta a vért. Veres volt, mint a pulyka, úgy szólt vissza a kapuból:

- Egy rossz kis koszos malacot ölt, oszt azzal henceg!!!

(Jászárokszállás, Ördög Emánuel gyűjtése, 1989)

A veres róka

Nagy István Sándor ott lakott a kétcsövű ártézi kútnál az Alszögben. Furfangos, nagyhangú ember volt, szeretett a cigányokkal bolondozni. Néhány köblyös földje volt, meg borjúkkal kupeckodott. Gépelés után megrakta a nagy szalmakazlat a kert végében. A nagy magas szalmakazal messzire látszott a környéken. Meglátta Rudi is, Detki Rudi, a cigány, hogy Sándornak micsoda nagy szalmaizéje van. De jó volna belőle egy kevés a szalmazsákba! Mert már aljig van benne. Mert a Nana mindig abból gyújt be a masinába. Meg is kérdezte Sándort egy este a kútnál.

- Sándorkám, nem adnál egy kis szalmát a zsákomba, hallod-e? Abból a sokból a! Mert töri az oldalamat az ágydeszka, hallod-e.

- Adok hát, hallod-e, csak gyere holnap a zsákkal.

Örült Rudi a szalmának előre, másnap meg ment, vitte a zsákot.

- Jó napot Sándorkám, hát gyüttem már, hát állod-e a szavadat?

- Állom hát, csak azt megmondom, hogy a szalmát szétszórni nem szabad! Se az aljából nem szehetsz, mert feldűl a kazal. Felmégy a tetejibe, oszt ott megtömhedd a zsákod. Ott van a legjobb szalma, onnan vihetsz, nem bánom.

- Jól van, Sándorkám, de hogy mék én oda fel?

- Hát a ríklyán, csak nem félsz tán?

- Kicsoda, én-e? – szólt Rudi bátran, oszt már avelt is felfelé a ríklyán, a zsákkal. Alig, hogy felért, Sándor bácsi lefektette a ríklyát a kazal tövébe. Rudi meg csak tömte a jó szagú szalmát a zsákba, nem törődött semmivel. Örült a jó szerencsének. Még áldotta Sándornak a jó lelkit, hogy őneki szalmát adott. Hanem aztán, mikor már jó kövérre tömte a zsákot, keresi a ríklyát, hogy merre van. Azt bizony nem tanálja. Kiált Sándornak:

- Sándorkám, hol van a ríklya? Sándor, hol vagy már he?

Sándor bácsi persze a szomszédban beszélgetett. Hallotta ő, hogy kiabál a Rudi, de azt is akarta. Szép nyugodtan beszélgetett tovább, hagy gerjedjen Rudi a kazal tetején. Rudi pedig tovább kiabált, hol leült, hol felállt a kazal tetején. Türelme lassan fogyni kezdett, mert az idő, amit odafent töltött nagyon szaporodott. Szaporodott a mérge is, mert lassan rágyütt, hogy Sándor bolondot csinált belőle. Csak úgy fújt a méregtől, ahogy ült a kazlon, oszt rágta a szalmát.

- Sándor, gyere már te átkozott, hát meddig üljek itt-e?

Gondolta, hogy megharagítja, majd hamarább előgyün. De Sándor bácsi nem gyütt elő, mert

neki tetszett, hogy a cigány minél tovább a kazal tetején marad. Hadd szenvedjen meg azért a kis szalmáért. Sándor bácsi meg mulathasson rajta.

- Hogy az íz egyen már meg, te Sándor! Mért nem gyüssz már? Hogy a szemed álljon meg, mint a döglött birgének! Te kegyetlen, te! Rudi öntötte az átkot Sándor bácsira, mert a türelme elfogyott, oszt már kétségbe volt esve… Egyszer aztán Sándor bácsi szenvedő arccal előtántorgott. Odaszólt Rudinak nyöszörögve.

- Jaj, Rudi ne kiabálj, mert nagyon beteg vagyok.

- Mi bajod van édes Sándorkám?

- Valaki biztosan megátkozott, mert a guta kerülget. Akkor pedig én nem tudom a ríklyát odatenni neked.

- Nem átkozlak tovább Sándor, ne haljál meg, csak tedd ide a ríklyát.

- Szóval akkor te átkoztál Rudi! Most már azért se teszem oda a ríklyát. Száradjál meg ott a kazal tetején a!

- Sándorkám, hát ne csináljál már ilyet velem! Még hogy száradjak meg! Száradjál meg te, öljön el a vér!

- No jól van Rudi, majd beszélsz te másképp is, ha megéhezel ott.

De a vér most a Rudi fejébe szállt, oszt így kiabált teli torokból:

- Tedd ide a ríklyát, te veresróka, mert leugrok a te felelősségedre!

Sándor csak annyit mondott, hogy majd aszondom, hogy loptad a szalmámat, oszt rajtakaptalak. Azt meg ne mondd, hogy veresróka, mert azért haragszok a legjobban. Mert Sándornak az arca, meg a haja színe tényleg veres volt. Rudinak se kellett több. Az ő arca is veres volt, mikor leordított a kazalról.

- Te vagy a legveresebb róka, te rókakirály! Te kanyiróka!

Nem bánta már ő, ha Sándort megüti is a guta. De nem ütötte meg, jól érezte magát. Igy szólt oda Rudinak a kazal tetejére.

- Akkor én eljárhatom a rókatáncot is, ugye Rudikám?

- Járja én meg meggyújtom a szalmádat! (kotorászott a zsebében)

- Mi az nincs gyufád? Adok én, legalább látom, hogy sül ki a zsírod!

- Sándorkám, ha istent ismersz, engedjél le – könyörgött Rudi összetett kézzel, térdre esve, mert nagyon félt a tűztől.

- Az isten áldjon meg, engedjél le, inkább vízbe fúljak, mint tűzben égjek!

Sándor nem játszott tovább. Leengedte Rudit, oszt egy kis pálinkával megvigasztalta. Mert máskülönben nem volt rossz ember a Veres Róka.

(Jászárokszállás, Ördög Emánuel gyűjtése 1989)

Szitává lőtt nyúl (az eredeti cím: Izgalmas vadásztörténet)

Demény Jani gazdálkodó ember volt Árokszálláson. A földje kijárt az adácsi határra, a Gyangya partjáig. A legjobb föld ezen a vidéken. De nemcsak erről volt ám híres! Hanem arról is, hogy bevaló ember volt. Már hogy a községházára, mert ő volt a második bíró. Az előljáróságba valók pedig mind ott voltak a vadásztársaságban is. Természetes, hogy Jani bácsi is. Így hát többször is előfordult, hogy a vasárnapi ebéd után odaszólt a béresnek.

- Gyere Jóska hajtani. Hátha tudok lőni valamit!

Jóska mérges volt, mert aludni szeretett volna egyet. De hát mit tehetett, menni kellett. Kelletlenül zörgette a kukorica leveleit ott a megugarolt árpaföld mellett, amikor gondolt egyet magában.

- Jani bácsi! – szólt oda az öregnek óvatosan.

- Mi van fiam – kérdezi az öreg – látsz valami?

- Látok hát! Ott fekszik a nyúl a szántásban, lőjön hamar rá!

- Hol fiam, nem látom!

- Ott-ott, egy kicsit odább, ott az a barna, csak a háta látszik!

- Ahan!? - szól az öreg, látom már!

- Lőjön már Jani bácsi, mert még egyszer el tanál menni!

Demény Jani toporgott egy kicsit, aztán lőtt. A nyúl meg se mozdult.

- No fiam, ez se szalad tovább - mondja a béresnek.

- Az már biztos – szól a Jóska, oszt mennek együtt a nyúlért. Ahogy odaérnek, csak ráförmed Jani bácsi a béresre.

- Ejnye, az édesapádnak azt a hikomfütyülőjét! Hát mit lövettél te meg énvelem?

Mert a meglőtt nyúl nem volt más, mint egy adag tehéntrágya, ami már megszáradt a napon. Olyan volt a színe, mint a lapuló nyúlé. Jani bácsi egy lövéssel leterítette. Most pedig forognak a szemei a méregtől, ahogy ránéz Jóskára. Jóska pedig a legártatlanabb arccal néz vissza rá.

- Jani bácsi, hát maga is úgy látta, mint én!

- Láttam, láttam, de most már borzasztó nagy hiba van fiam!

- Mi volna az a nagy hiba Jani bácsi?

- Hát az, hallod-e, hogy neked nyelved van, mert ha te ezt elmondod, oszt megtudják az

előljáróságban, akkor nekem végem van. Mivel hogy én megsértettem a vadásztörvényt. Az pedig úgy szól, hogy csak futó vadra szabad lőni.

- Demény Jánost nagyon bántotta a dolog. Jóska pedig élvezettel nézte a szitává lőtt tehéntrágyát. Tudta ő, nagyon is jól tudta már előre hogy mi van ott, a cselős ökör, a Báró pakolta oda azt a nyulat, amikor az árpaföldet ugarolták, oszt kifordult a borozdából a dolgát végezni.

Jászárokszállás, Ördög Emánuel gyűjtése, 1989)

Földosztás Árokszálláson

Bocsi Jani híres gazda volt Árokszálláson. Sok földje, nagy tanyája, sok szép jószága volt. Szerette a szépasszonyokat, meg szeretett mulatni. Azért él az ember – szokta mondogatni.

A múltkor is eladott két szép bikabornyút az apáti vásáron jó áron. Jót mulatott és csak másnap este ért haza. A maradék pénzből bedugott még a kabátgallér alá a bélésbe egy kis pénzt, a többit meg odaadta az asszonynak. Az asszony piros lett a méregtől, a guta kerülgette. Ismerte az urát, szidta, mint a bokrot. A veszekedésnek harag lett a vége. A haragnak meg az, hogy János bátyánk estefelé felkerekedett, oszt hazament a faluba. Ott is egyenesen a Nagyfogadóba. Asztalhoz ült, rendelt, osztan ivott. Mikor a kedve már kezdett emelkedni, odaszólt a cigányoknak.

- Húzzátok!!!

Zúgott a bőgő, pengett a cimbalom. Mert azoknak se kellett több, hiszen ismerték már Janit. János bátyánk pedig mulatott meg fizetett. Hanem egyszer aztán elfogyott a pénze. A jókedve viszont inkább szaporodott.

- Húzzátok! – szólt Jani megint.

Egy darabig csak dörgölték a cigányok a vonót, hanem aztán egyszer csak csend lett.

- Húzzátok, nem tudjátok mit kaptok! – szólt hangosan János bátyánk.

- Hiszen éppen az a baj! – mondták a cigányok.

- No jól van, tudjátok meg, megmondom. Holnap mindnyájatoknak kimérek egy-egy köblyös földet, egy szavatok sincs, húzzátok!

Hej! Húzták-e hát a cigányok? Ilyen alkalom úgyse lesz a földszerzésre soha. Janinak meg kell adni a földet, mert tanú is van kettő. Ment is a muri, izzadva, hajnalig. Akkor Csáki Béla a vendéglős, erőnek erejével szétzavarta őket. Hazamentek, de alvás nem volt senkinek. A cigányokat a joggal szerzett föld, János bácsit meg az asszony nem hagyta aludni. A Cigányszögben hamar híre ment a nagy gazdagságnak. Hogy a Cincinek, a Bojzsónak, a Jozsónak, meg a Kodácsnak földet ad Bocsi Jani. Indultak a tanyára nagy ünneplősen, sokan irigykedve néztek utánuk. De jó már ezeknek, istenem! Hogy meggazdagodtak! Nem egészen két járásra volt a tanya a falutól, siettek, hogy el ne késsék a földmérést.

Nehogy csaljon a Jani! Be ne csapjon bennünket – mondogatták útközben.

- No gyertek – szólt nekik János bátyánk, mikor kiértek a tanyára. Vitte magával a cifra lécét is, az ölet, aztán csak ment, a cigányok meg utána. Már jó messzi jártak a tanyától, amikor a cigányok megállították Janit.

- Janikám, hát hová menünk már? Hát hol akarsz te nekünk földet adni?

- Hol akarnánk – mondja Jani – hát csak jó földet adok tán már ha adok, nem ezt a rosszat e! Ebbe nem terem semmi, Csány alatt van a jó föld, majd abból kaptok. Mentek még egy darabon, amikor Jani így szólt:

- Na, jó lesz-e már, ha itt kimérem-e?

- Jó ám Janikám, csak mérjed, mert már ez is nagyon messzi van!

- No jó, de számoljátok, mert nem akarlak benneteket becsapni!

- Nem tudunk mi számolni, te Jani, jó lesz az, csak mérjed! Te tudod Jani, majd mi megegyezünk rajta.

Jani kimérte hát az egy köblyös földet minden cigánynak, oszt azt mondta nekik.

- No osszátok szét szépen magatok között, aztán hordjátok el minél hamarább, mert nekem a hely kell!

- El ám! Elhordták magukat a cigányok nagy mérgesen, János bátyánk meg még egy jó nagyot mulatott rajtuk.

(Jászárokszállás, Ördög Emánuel gyűjtése, 1989)

A kötél íze

Télen van ám kutyavilág a határban! Csontfagyasztó hideg, meg térdig érő hó. Beszorulnak a vadak a tanyába. Fácánok, nyulak körülveszik a takarmánykazlakat. Itt a termelőszövetkezet tanyaközpontjában találnak ennivalót, de másutt nem. Kapnak is rajta a bekészítő jószággondozók. Ha bírnak, fognak egyet-kettőt. Jól jön egy kis vadhús otthon a konyhára. Sós Jancsi is került egyet a bottal a kazlak között. Sikerült is neki egy szép tapsifülest lecsapni..

- Hej! Micsoda paprikást eszek én majd ebből – mondogatta a többieknek. Bizony azok irigyelték is a ritka finomságot.

- Hogy kék már kitolni vele no?- törték a fejüket.

- Tudod mit komám?- szólt az egyik ember – kivesszük a nyulat a zsákból, oszt beletesszük helyette ezt az összetekert pányvakötelet e.

Megcsinálták. Éppen úgy nézett ki a zsákban, mintha nyúl lett volna benne. Teszi Jani a biciklire este, oszt viszi haza.

- No asszony – mondja ragyogó arccal, amikor hazaér – most eszünk, hallod-e?

- Tán nyulat hoztál, hallod-e te ember?

- De azt ám! Ennek lesz csak finom íze! No itt van a zsákban e, vedd ki belőle hé!

Belenyúl az asszony a zsákba, oszt kihúzza. Hát látja, hogy kötél. Elönti a méreg, aszongya az urának:

-Te Jancsi, bolondot akarsz belőlem csinálni? Kötélből akarsz velem paprikást főzetni?

Jancsi bizony, mikor meglátta a kötelet, összedicsérte a munkatársai összes édeanyját, élő-haló, le-felmenő rokonait. Hát bizony a szégyen rettentő nagy volt. Tetejébe még meg is gyanúsították hogy ellopta a kötelet a tszből. Volt hát nevetés, amikor visszavitte. Kis híja volt, hogy Jancsit az epe meg nem ölte. Azért a nyúl mégis csak megkerült, lett is belőle finom paprikás, de amikor Jancsi ette, nagyon a szájában érezte a kötél izét.

(Jászárokszállás, Ördög Emánuel gyűjtése)

Két fél egy egész

Mozsár Albertnak kiskocsmája volt a falu szélén, Árokszálláson. No meg csinos, takaros, gömbölyű, szemrevaló, pirospozsgás felesége. Be is tértek egy pohár borra, fél deci pálinkára a tanyára igyekvő parasztok, már csak azért is. Már hogy megláthassák a kocsmárosné asszonyságot. Ő pedig bűvölgette őket a szép kerek szemeivel. Hej, de sokat, de sokat adtak volna érte! Történt egyszer, hogy Csuka Bálint is betévedt egy vásár alkalmával torkot öblögetni meg szépasszonyba gyönyörködni. Két szép ökrének az ára ott lapult a lajbi belső zsebében, ráihatta az áldomást a jól sikerült vásárra. Meg aztán jól is esett neki a finom savanyú bor. Ami aztán fűtötte is ám a gyomrát. A szívét meg a szép kocsmárosné. A kétféle meleg aztán összekeveredett, így történt, hogy a közös meleg elvette az eszét. Belebolondult borba, meg asszonyba egyaránt. Dicsérgette is mind a kettőt egyszerre. Mígnem ölelgetni kezdte őket. Majd aztán az üveg egyszer csak árva maradt. A kocsmárosné meg viszont nem. Aki tudta, hogy Bálintnak sok pénze van, mert ökröt adott el a vásárban. Azt is tudta, hogy Bálint megvesz, megbolondul utána, meg azt is, hogy Bálint odaadná neki az egész világot, ha mézet öntene neki a boldogság poharába. Hát akkor azt a két ökör árát, azt hogyne adná oda azért! Így gondolta a szép csárdásné, meg úgy, hogy abból semmi baj se lehet, meg annyit neki magának is megér. Mondta is az urának, mert hogy a családi békességet se merte reszkírozni. Mit árthat egy ilyen részeg bunkó, majd értem én a módját, aztán két ökör ára igazán nem kis pénz. Belement Albert a boltba, hisz az asszony úgyis meddő volt. Így történt, hogy megesett a nagy eset. Megesett az is, hogy Bálint is kijózanodott De az is, hogy a két ökör ára nem volt a lajbi zsebben. Hej, volt viszont nagy zenebona aztán odakint a tanyán. Bátor Piroska, a Bálint felesége csapta ám a lármát isten igazában. Mígnem aztán megtudta, hogy nemcsak az ökör, de az ára is hogyan cserélt gazdát. El is ment hamar végtelen haragjában a csapodár kocsmárosnéhoz, egész úton mondván, hogy majd ő most!! Haragjában fújt, mint a sárkány. No aztán! Amikor betoppant! Rágyütt, hogy nem volt váratlan vendég. Farkasszemet nézett a két perszóna. Kiderült, hogy nemcsak Piroska a bátor, hanem a csaplárosné is. Nem ijedt meg a maga árnyékától. Piroskában alább hagyott a harci buzgóság. Belátta, hogy erővel nem tudja elérni a célját. Elállt hát elhatározásától. Így szólt a csárdásnéhoz:

- Ide hozta az uram az ökör árát, oszt itt is hagyta!

Válaszul a csárdásné azt mondta:

- Amit kért érte, azt meg is kapta!

- No de aranyoskám, legalább a felét add vissza, ha nem is az egészet!

Mire a csárdásné így felelt:

-Piroskám én se felet adtam az uradnak, hanem egészet!

(Jászárokszállás, Ördög Emánuel gyűjtése, 1989)

Árokszállás nevibe

Pádár Kálmán bíró volt Árokszálláson. Szóval bevaló volt az előljáróságba. Abban az időben történt, hogy Jászszentandráson emlékkövet avattak az első világháborúban elesett hősök tiszteletére. Az avatásra Árokszállás elöljárósága is kapott meghívást. Ki képviselje hát Árokszállást?- tanácskoztak a község nagyjai.

- Hát kicsoda, ha nem Kálmán bácsi? Természetesen, magától értetődik – egyeztek bele mindnyájan.

- De hát mit vigyen, meg mit mondjon? – vetődött fel a fogas kérdés.

- Legyen egy koszorú, se nagy, se kicsi, hogy ne tudjanak rá szólni semmit (Jól van, elfogadták)

- Hát a beszéd mi legyen, mit programoljon?

- Mit no, hát jó hosszút, oszt értelmeset!

Abból baj lehet, mert hátha belesül, oszt ki is nevethetik. Csúfság lenne az előljáróságra.

-Hát akkor ne mondjon semmit, csak tegye le.

-Az se lehet. Azt hinnék, hogy Árokszálláson néma bíró van.

- Hát akkor Kálmán bácsi szóljon egy pár szót rövidet, oszt velőset.

Úgy is volt. Mikor a nagy napon Szentandráson őrá került a sor, odaállt a szobor elé, oszt így szólt:

- Árokszállás nevibe, leteszem a tövibe!

Oszt letette. De igaz volt ám ez nagyon is, mert Kálmán bácsi esküdt ember volt, meg hát csakugyan oda tette le a tövibe.

(Jászárokszállás, Ördög Emánuel gyűjtése, 1989)

Patkányhajtás

Réten, réten sej az ágói réten… Ott csőszködött már régóta Surányi Jani. Nap se sütött volna tán a rétre, ha nem ő lett volna ott a csősz. Járta a nagy tanyavilágot, meg vigyázta a termést a tolvajok ellen. Egy alkalommal, amikor az egyik tanyába betért, megkérdezte a tanya lakóit:

- Hát hogy vagytok fiaim? Mi újság? Nincs tán baj?

Úgy tette a kérdést, mintha minden bajon tudna segíteni.

- Hát van baj, Jani bácsi! Még meg nem is kicsi – szólt a gazda.

- No mi a baj no, mondjad hamar!- sürgette Jani bácsi.

- Potkányunk van, még meg nem is kevés, rengeteg sok. Megesznek bennünket, nem tudunk tőlük szabadulni. A hízók sivalkodnak éjszaka, mert véresre rágják őket. Nem tudna valamit ellenük Jani bácsi?

- Hát valamit meg lehet próbálni!

- Az isten áldja meg, azt adunk, amit kér, csak küldje el őket.

- Hát én el is küldöm őket, az biztos!

- Küldje, küldje, de már amilyen gyorsan csak lehet!

- Mit adjunk érte, Jani bácsi?

- Hát adjatok egy fél sukk szalonnát, meg egy fél liter pálinkát, oszt én elküldöm őket.

- Itt a pálinka meg a szalonna, csak már küldje is Jani bácsi!

- Nohát az azért nem úgy megy, nem lehet azt elkapkodni, halljátok-e! Majd jövök éjszaka, éjfélkor, szellemjárás idején, oszt majd akkor küldöm őket. Sora van annak halljátok-e, meg fortélya! Én meg tudom hogy kell, elküldöm én őket becsülettel, majd meglássátok.

A tanya lakóit a kínos kíváncsiság gyötörte. Keserves várakozás után jött el az éjfél. A holdvilág fentkukorgott az ágói rét egén, amikor ballagott Jani bácsi a dűlőn pulikísérettel. A tanyában csendnek kellett lenni, azt Jani bácsi már előre kikötötte. De azért a csendben valahonnan mindenki fürkészte, hallgatta, hogy mi lesz most, hogy csinálja az öreg? Beért az öreg a tanyába, megállt a tanya közepén. Fokosa szöges végét a földbe, kalapját a feje búbjára lökte. Egyet kettőt köhentett, majd nagyot, mélyet sóhajtott. Bajuszát jobb kezének hüvelykujj bütykivel jobbra-balra lökte, kicsit várt, majd nagy hangon elkezdte:

- Szedelődzködjetek, oszt menjetek! Megértettétek? Menjetek, menjetek! Többször nem mondom!

Azzal megfordult, oszt visszaindult a dűlőn, amerről jött. Pulija álmosan ballagott utána. A tanya lakói bizakodva várták, hogy majd elmennek a potkányok, hiszen Jani bácsi elvégezte a dolgát. No, azt ugyan várhatták.

(Jászárokszállás, Ördög Emánuel gyűjtése, 1989)

A kolbász szaga

A két koldus összefogott, hogy könnyebb munkával többre haladhasson. Az összefogásban rejlő erő pedig a következőképpen nézett ki. Szabó Émán, az egyik koldus vak volt. Tetejébe még szentéletű ember, előénekes, imádkozó a templomban. Jól ismerték az emberek. Így aztán nem csuda, ha hamarább megszánták őt, mint a többi koldust. Szüksége volt a vakvezetőre.

Tutus másik koldus, mert őt más néven senki nem ismerte, szívesen vállalkozott a vezetésre. Ő ugyanis durva, oromba, rosszindulatú ember volt, ha kevés alamizsnát kapott, hangosan morgolódott. A gyerekek is mindig incselkedtek vele örökké bosszantották. Csak odamajukoltak neki, oszt Tutusban máris forrt a méreg. Mert Tutusnak nem volt bajusza, a macskának meg van. Pedig Tutus arról nem tehetett. Tutust hát kevesebben szánták meg, mint a vak társát. Így hát jó üzletnek találta magának a vakvezetést. Így jártak hát, napról napra, házról házra. Aztán osztozkodtak az alamizsnán. Az egyik alkalommal aztán különös dolog történt Kijövet az egyik háztól a vak társ így szól Tutusnak:

- Add csak ide a kolbásznak a felét!

- Milyen kolbásznak? – kérdezi Tutus.

- Hát amit kaptunk! Ne tagadd, éreztem a szagát!

Tutus kénytelen volt megfelezni a kolbászt. Majd ahogy tovább mennek, egy istállóépület mögé érnek. Tutus szembeállította a társát a fallal, aztán így szólt neki:

- Ugorj testvér, mert árok van előtted!

A vak ember ugrott, mert vakon bizott a társában. Természetesn a falnak esett, onnan meg vissza, hanyatt a földre. A imádságos ember nagyot káromkodott. Fájó orrát tapogatva szidni akarta Tutust, aki így szólt:

-Az istállóját az orrodnak, a kolbász szagát megérzed, a falét meg nem?!

(Jászárokszállás, Ördög Emánuel gyűjtése, 1989)